

СИЛАБУС
навчальної дисципліни
«Фандрайзинг в соціальній роботі»
2019-2020 навчальний рік

Освітня програма: «Соціальна робота та соціальна педагогіка».

Спеціальність: 231 Соціальна робота.

Галузь знань: 23 Соціальна робота.

Рівень вищої освіти: перший (бакалаврський).

Викладач	Петровська Катерина Володимирівна
Посилання на сайт	http://bdpu.org/faculties/fdssso/structure-fdssso/kaf-social-pedagogy/composition-kaf-social-pedagogy/petrovskyka/
Контактний телефон	-
E-mail викладача	ev_petrovska@bdpu.org.ua
Графік консультацій	Щосереди з 14.00 до 15.00

Обсяг курсу на поточний навчальний рік

Форма навчання	Кількість кредитів\годин	Лекції	Семінарські заняття	Самостійна робота	Звітність
денна	3\90	18	12	60	залік
заочна		6	4	80	

Семестр: IV семестр

Мова навчання: українська.

Ключові слова: проекти, програми, ресурси, донори, меценати, фінанси.

Мета курсу: формування цілісного наукового уявлення і професійних знань та навичок по одному із затребуваних практичних напрямків в управлінні та ресурсному забезпеченні соціальної роботи.

Предмет курсу: способи залучення ресурсів на реалізацію проектів, їх планування та розробки.

Програмні компетентності:

ЗК-8 Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

ФК-6 Здатність планувати та добирати оптимальний зміст соціально-педагогічної допомоги з урахуванням вікових, соціальних, освітніх, гендерних особливостей груп населення.

Результати навчання:

ПР-4 Здатен застосовувати методи діагностики для виявлення соціальних проблем.

ПР-10 Здатен проектувати зміст, етапи індивідуально-диференційованого, особистісно-зорієнтованого підходу в соціальній роботі.

Зміст курсу:

Тема 1. Вступ до фандрайзингу.

Визначення фандрайзингу. Принципи фандрайзингу. Основні поняття фандрайзингу. Завдання фандрайзингу. Напрямки діяльності фандрайзингу. Суб'єкти та об'єкти фандрайзингу. Донори та способи взаємодії з ними. Класифікація донорів. Мотиви донорства. Вибір потенційних донорів. Основний цикл роботи з донорами. Участь волонтерів у фандрайзинговій діяльності. Правила успішного та причини невдалого фандрайзингу. Теоретичні засади фандрайзингової діяльності. Дослідження переліку мотивацій донорства Роберта Хартсука та його практичне використання для України.

Тема 2. Історичні тенденції та закономірності розвитку благодійності і фандрайзингу в Україні та країнах світу.

Досвід та перспективи розвитку фандрайзингу. Історія розвитку фандрайзингу в Україні. Досвід фандрайзингових організацій у закордонних країнах. Використання PR-технологій. Перспективи розвитку фандрайзингу в Україні. Використання нових інструментів фандрайзингу. Можливості застосування IT-технологій та роль PR-технологій в фандрайзинговій діяльності.

Тема 3. Теоретико-прикладні аспекти фандрайзингової діяльності.

Фандрайзингова діяльність та форми її підтримки. Нормативно-правові основи фандрайзингу. Фандрайзинг як основа розвитку некомерційних та громадських організацій. Види ресурсів, необхідних для розвитку фандрайзингової діяльності. Додаткові джерела фінансування фандрайзингової діяльності. Можливі форми підтримки. Благодійні організації. Філантропія. Меценатство. Спонсорство. Інструменти фандрайзингу. Визначення фонду. Види фондів в Україні. Зарубіжні фонди. Вибір фонду. Сутність поняття «грант» відповідно до чинного законодавства України. Класифікація грантів. Грантодавчі установи. Пошук гранту. Інтернет-ресурси, інститути, наукові центри як інформаційні джерела на пошук грантів.

Тема 4. Модель планування фандрайзингу.

Планування фандрайзингової діяльності. Концепція проекту. Визначення проблем і потреб. Визначення цільової групи проекту. Визначення шляхів розв'язання проблеми. Мета та завдання проекту. Визначення методів та етапів досягнення мети та завдань проекту, очікуваних результатів. Вибір показників роботи ресурсів проекту. Логічна схема проекту. Часові рамки проекту. План реалізації. Інструменти оцінки проектів (SMART, NAOMIE).

Тема 5. Стратегічне планування в фандрайзинговій діяльності.

Вироблення стратегії фандрайзингу. Пошук джерел коштів, їх визначення, визначення їх потенціалу. Вивчення можливостей підтримки власної ідеї. Спонсорський пакет. Звернення. Типи заявок (заявка-запит, повна заявка та її структура). Супровідна документація: автобіографія, резюме, супровідний та рекомендаційний листи тощо. Бюджет та результат діяльності фандрайзингу. Складання бюджету проекту. Види звітності. Результат фандрайзингової компанії. Подяка. Види подяки. Заходи направлені на подяку донору. Розвиток проекту після закінчення фінансування. Моніторинг та оцінювання.

Тема 6. Технологічні аспекти сучасного фандрайзингу.

Основні методики роботи фандрайзера. Менеджмент орієнтований на результат. Корпоративний фандрайзинг. Методики фінансової діяльності з державними установами та місцевим самоврядуванням. Приватні пожертви. Методика роботи з бізнес структурами. Соціальне підприємництво: підходи до його визначення. Візія, Місія, філософія – головні умови інноваційності соціального підприємництва. Опис характеристик соціальних підприємств в Україні.

Методи навчання: словесні (пояснення, розповідь, лекція, вступна бесіда, сторітейлінг, навчальна дискусія, мозковий штурм); наочні (ілюстрування, опорний мультимедіа-конспект, скрайбінг); практичні (вправи, гейміфікація, дослідження, проектування).

Політика курсу (особливості проведення навчальних занять): заняття проводяться у формі дискусій, мозкових штурмів; висловлювання власної точки зору заохочується; нетерпимість до академічного плагіату.

Технічне й програмне забезпечення/обладнання, наочність: мультимедійне обладнання, інтерактивні дошки, ноутбук.

Система оцінювання та вимоги:

Поточний контроль Денна форма

Тема 1. Вступ до фандрайзингу					
Лекційне заняття	Семінарське заняття	Самостійна робота	Індивідуально-дослідне завдання	Тестування за темою	Підсумкові бали
відвідування – 0,5	відвідування – 0,5 теоретична частина – 5 практичні завдання – 3	5	6	5	25
Тема 2. Історичні тенденції та закономірності розвитку благодійності і фандрайзингу в Україні та країнах світу					
відвідування – 0,5	відвідування – 0,5 теоретична частина – 5 практичні завдання – 3	5	6	5	25
Тема 3. Теоретико-прикладні аспекти фандрайзингової діяльності					
відвідування – 0,25\0,25	відвідування – 0,5 теоретична частина – 5 практичні завдання – 3	5	6	5	25

Тема 4. Модель планування фандрайзингу					
відвідування – 0,5	відвідування – 0,5 теоретична частина – 5 практичні завдання – 3	5	6	5	25
Тема 5. Стратегічне планування в фандрейзинговій діяльності					
відвідування – 0,25\0,25	відвідування – 0,5 теоретична частина – 5 практичні завдання – 3	5	6	5	25
Тема 6. Технологічні аспекти сучасного фандрайзингу					
відвідування – 0,25\0,25	відвідування – 0,5 теоретична частина – 5 практичні завдання – 3	5	6	5	25
Загалом					150
Підрахунок					
Середнє арифметичне 150 \ 3 кредити = 50 балів максимум / 35 мінімум					

Заочна форма

Тема 1. Вступ до фандрайзингу					
Лекційне заняття	Семинарське заняття	Самостійна робота	Індивідуально-дослідне завдання	Тестування за темою	Підсумкові бали
відвідування – 1	-	9	10	5	25
Тема 2. Історичні тенденції та закономірності розвитку благодійності і фандрайзингу в Україні та країнах світу					
-	відвідування – 1 теоретична частина – 5 практичні завдання – 3	5	6	5	25
Тема 3. Теоретико-прикладні аспекти фандрайзингової діяльності					
відвідування – 1	-	9	10	5	25
Тема 4. Модель планування фандрайзингу					
-	-	10	10	5	25
Тема 5. Стратегічне планування в фандрейзинговій діяльності					
-	відвідування – 1 теоретична частина – 5 практичні завдання – 3	5	6	5	25
Тема 6. Технологічні аспекти сучасного фандрайзингу					
відвідування – 1	-	9	10	5	25
Загалом					150
Підрахунок					
Середнє арифметичне 150 \ 3 кредити = 50 балів максимум / 35 мінімум					

Поточний контроль здійснюється за результатами усіх виконаних завдань, передбачених планами семінарських, самостійних, індивідуальних робіт тощо.

Нарахування рейтингових балів здійснюється відповідно до критеріїв оцінювання, систематизованих для кожного з видів робіт та представлено на електронній навчальній платформі Moodle БДПУ.

Підсумковий контроль

Допуск до підсумкового контролю здійснюється якщо здобувач вищої освіти набрав прохідний бал (35 балів) та після проходження на навчальній платформі «Культура і креативність» сертифікаційних курсів (один на вибір): «Партнерство та фандрайзинг», «Написання проектних заявок», «Фандрайзинг».

Підсумковий контроль може здійснюватися у двох формах (за згодою викладача та здобувачів): або в усній формі (відповіді на перелік запропонованих питань) або у вигляді пітчінгу (захисту) соціального проекту.

Загальна кількість балів за вивчений курс обчислюється таким чином: підраховується кількість балів, набраних під час поточного контролю за всіма заліковими кредитами, та ділиться на загальну кількість кредитів (визначається середній арифметичний бал). Потім до отриманого показника додаються бали, набрані під час заліку.

Підсумкова кількість балів визначається за формулою:

$$m = \frac{3K_1 + 3K_2 + 3K_3 + 3K_4}{n} + 50 = 100$$

де m – кількість набраних балів за вивчений курс;

n – кількість залікових кредитів;

50 балів – залік.

Поточне оцінювання								Середнє арифметичне за поточну роботу	Залік	Сума
Тема 1		Тема 2		Тема 3		Тема 4				
1.1	1.2	2.1	2.2	3.1	3.2	4.1	4.2			
25		25		25		25				
Тема 5		Тема 6								
5.1	5.2	6.1	6.2							
25		25								

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за національною шкалою	Оцінка за ЄКТС
90-100	A	зараховано
78-89	B	
65-77	C	
58-64	D	
50-57	E	
35-49	FX	не зараховано з можливістю повторного складання
1-34	F	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Список рекомендованих джерел:

1. Безпалько О. В. Соціальне проектування. Навчальний посібник / О. В. Безпалько. – К., 2010. – 127 с.
2. Громадські ініціативи – рушійна сила змін у громаді. Збірка кращих практик локальних проектів // Упорядник : Н. Чермошенцева. – Херсон : МО «Нова Генерація», 2015. – 100 с.
3. Енциклопедія для фахівців соціальної сфери / за заг. ред. І. Звереві. – 2-ге вид. – Київ, Сімферополь : Універсум, 2013. – С. 504-509.
4. Комаровський О. В. Фандрейзинг у питаннях, відповідях та цитатах : навч. посіб. / О. В. Комаровський. – Луганськ, 2007. – 54 с.
5. Куц С. Фандрайзинг АВС : Посібник для початківців / С. Куц. – Київ : Центр філантропії, 2008. – № 1. – 92 с.
6. Поради для початківців в громадській діяльності. Збірка рекомендацій для організаторів громадянського суспільства та ініціативних груп // Упорядники О. Глебушкіна, Г. Качура. – Херсон: МО «Нова Генерація», 2015. – 144 с.
7. Снігульська В. Що таке соціальний фандрейзинг, або як продати громаді участь у добрих справах / В. Снігульська // Газета «Соціальний педагог». – 2009. – № 8. – С. 100-107.
8. Чернявська О. В. Фандрайзинг. Навч. посіб. – 2-е вид., з доопрац. та допов. / О. В. Чернявська, А. М. Соколова. – К. : Алерта, 2015. – 272 с.
9. Шаповалова Т. В. Соціальне підприємництво і фандрейзинг : навчальний посібник / Т.В. Шаповалова. – МФСА – К. : 2016.– 186 с.
10. Штика Н. О. Зміст роботи соціального педагога громадської організації щодо планування та реалізації фандрайзингової діяльності / Н. О. Штика. // Зб. наук. праць Нац. університету ім. Івана Огієнка: Вип. 11.– Кам'янець-Подільський, 2009. [Електронний ресурс].– Режим доступу: http://www.nbu.gov.ua/portal/soc_gum/znpkp

Інформаційні ресурси

1. Бібліотека БДПУ <http://edu.bdpu.org>
2. Сайт БДПУ <http://bdpu.org>
3. Медіатека ФДССО.
4. Електронна навчальна платформа Moodle БДПУ <https://edu.bdpu.org/login/index.php>.

Веббібліографія

1. Всі гранти. Офіційний сайт ресурсного центру Гурт [Електронний ресурс].– Режим доступу: <http://gurt.org.ua/news/grants/>.– Заголовок з екрану.
2. Гранти. Офіційний сайт ucان [Електронний ресурс].– Режим доступу: http://www.ucan-isc.org.ua/ukr/what_we_do/grants/.– Заголовок з екрану.

3. Декларация этических принципов в фандрайзинге. Официальный сайт Института профессионального фандрайзинга [Электронный ресурс].– Режим доступа: http://www.fundraiser.org.ua/?c_id=20&l_id=1.– Заглавие с экрана.
4. Курс дистанційного навчання «Маркетинг та фандрайзинг в бібліотеках». [Електронний ресурс].– Режим доступу: <http://www.library.donetsk.ua/~olena/zan/zan06.html>
5. Найкращі практики з фандрайзингу виконавчих партнерів ВБО «Всеукраїнська мережа ЛЖВ» [Електронний ресурс].– Режим доступу: <https://docs.google.com/viewer?a=v&q=cache:1xe2OfEImbsJ:www.network.org.ua/assets/projects/OB3/BestPractices-Fundrising>.– Заголовок з екрану.
6. Офіційний сайт CULIP. [Електронний ресурс].– Режим доступу: <http://www.culip.com.ua/> – Заголовок з екрану.
7. Офіційний сайт FIA [Електронний ресурс].– Режим доступу: <http://www.fia.org.au/> – Заголовок з екрану.
8. Офіційний сайт Foundation Ireland. [Електронний ресурс].– Режим доступу: <http://www.foundation.ie/images/uploads/> – Заголовок з екрану.
9. Офіційний сайт Foundations.org. Режим доступу: <http://www.foundations.org/> – Заголовок з екрану.
10. Офіційний сайт Fundraising INFO.com. Режим доступу: <http://www.fundraisinginfo.com/> – Заголовок з екрану.
11. Офіційний сайт Grantstation. Режим доступу: <http://www.grantstation.com/> – Заголовок з екрану.
12. Офіційний сайт Guidestar. Режим доступу: <http://www.guidestar.com/> – Заголовок з екрану.
13. Офіційний сайт Philanthropy Australia. [Електронний ресурс].– Режим доступу: <http://www.philanthropy.org.au> – Заголовок з екрану.
14. Офіційний сайт Philanthropy New Zeland. [Електронний ресурс].– Режим доступу: <http://www.philanthropy.org.nz/> – Заголовок з екрану
15. Офіційний сайт Sereda Foundation. Режим доступу: <http://www.seredafoundation.org/> – Заголовок з екрану
16. Офіційний сайт Українського форуму благодійників [Електронний ресурс].– Режим доступу: <http://ufb.org.ua/>.– Заголовок з екрану.
17. Офіційний сайт Центру філантропії [Електронний ресурс].– Режим доступу: <http://www.philanthropy.org.ua/>.– Заголовок з екрану